

Suomen kilpailukyky pysynyt vakaana kolme vuotta:

Suomi 15. sijalla

IMD:n kansainvälisessä kilpailukykyvertailussa, jonka **EMBARGO** on **TI 28.5.2019 klo 21.00** Suomen aikaa

Institute for Management Development (IMD), *IMD World Competitiveness Yearbook 2019*, www.imd.ch/wcc

Media website: <https://www.imd.org/wcc-press/home/?access=pressAedgWdwcc>

Suomi on noussut yhden sijan sijalle 15 IMD:n tuoreessa 63 maan kansainvälisessä kilpailukykyvertailussa (ks. viereinen taulukko). Suomi ohitti tuloksissa Saksan ja otti hieman kiinni muita Pohjoismaita.

Talousoikeuden ja työmarkkinoiden vahvistuminen sekä muun muassa kansainväliset investoinnit ovat tulosten mukaan nostaneet Suomen sijoitusta.

Suomen lisäksi korkealle sijoittuvista läntisistä kehittyneistä teollisuusmaista sijoitustaan paransivat Sveitsi, Irlanti, Australia ja Islanti, joka nousi sijalle 20.

Muista Pohjoismaista Tanska on hieman laskussa sijalla 8, Ruotsi vakaasti sijalla 9 ja Norja laskussa sijalla 11.

EU:n ja euroalueen asema tuloksissa heikkeni, kun suuret maat, Saksa (nyt 17.), Britannia (23.) Ranska (31.), ja Italia (44.), putosivat kaikki 2–3 sijaa. Lisäksi Yhdysvaltojen, Kanadan ja Japanin sijoitus heikkeni. Monen Aasian maan sijoitus sen sijaan parani, joskaan ei Kiinan.

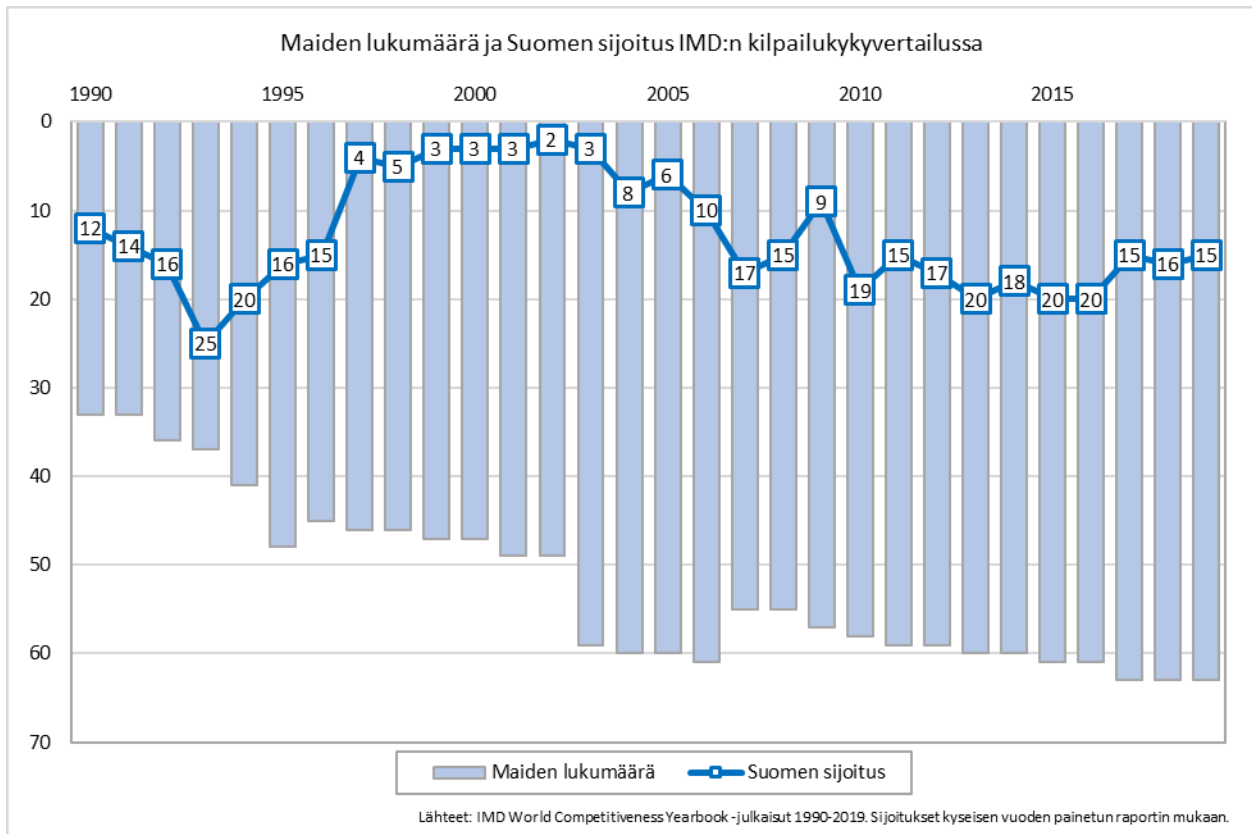
EU-maista heikoimmin sijoittuivat Kaakkois-Euroopan Kroatia (60.), Kreikka (58.), Slovakia (53.), Romania (49.), Bulgaria (48.) ja Unkari (47.)

Palkintokorokemaat pysyivät samoina, mutta järjestys vaihtui, kun pienet kaupunkivaltiot Singapore ja Hongkong ohittivat Yhdysvallat.

Parhaimmillaan Suomi oli IMD:n vertailussa 2. sijalla vuonna 2002 (ks. kuvio seuraavalla sivulla). Suomen sijoitus on tällä vuosikymmenellä pyörinyt haarukassa 15–20.

IMD World Competitiveness ranking 2019 One Year Change

2019	Country	2018	Change
1	Singapore	3	+2 ↑
2	Hong Kong SAR	2	- -
3	USA	1	-2 ↓
4	Switzerland	5	+1 ↑
5	UAE	7	+2 ↑
6	Netherlands	4	-2 ↓
7	Ireland	12	+5 ↑
8	Denmark	6	-2 ↓
9	Sweden	9	- -
10	Qatar	14	+4 ↑
11	Norway	8	-3 ↓
12	Luxembourg	11	-1 ↓
13	Canada	10	-3 ↓
14	China	13	-1 ↓
 15	Finland	16	+1 ↑
16	Taiwan, China	17	+1 ↑
17	Germany	15	-2 ↓
18	Australia	19	+1 ↑
19	Austria	18	-1 ↓
20	Iceland	24	+4 ↑
21	New Zealand	23	+2 ↑
22	Malaysia	22	- -
23	United Kingdom	20	-3 ↓
24	Israel	21	-3 ↓
25	Thailand	30	+5 ↑
26	Saudi Arabia	39	+13 ↑
27	Belgium	26	-1 ↓
28	Korea Rep.	27	-1 ↓
29	Lithuania	32	+3 ↑
30	Japan	25	-5 ↓
31	France	28	-3 ↓
32	Indonesia	43	+11 ↑
33	Czech Republic	29	-4 ↓
34	Kazakhstan	38	+4 ↑
35	Estonia	31	-4 ↓
36	Spain	36	- -
37	Slovenia	37	- -
38	Poland	34	-4 ↓
39	Portugal	33	-6 ↓
40	Latvia	40	- -

Metodologiasta

IMD:n kilpailukykyindeksi analysoi sitä, ”miten maat ja yritykset kokonaisuutena hyödyntävät kykyjään vaurauden tai voittojen saavuttamiseksi”. Indeksi on pysynyt samankaltaisena vuodesta 2001, joskin käytetyt muuttujat vaihtuvat jonkin verran.

Kokonaisindeksi lasketaan 143 tilasto- ja muista sekundaarilähteistä saadun ”kovan” muuttujan ja 115 yritysjohtajille ja muille vaikuttajille suunnatulla kyselyllä hankitun ”pehmeän” muuttujan vakioituna ja painotettuna summana. Kysely tehdään internetin kautta siten, että vastaajat ottavat kantaa väittämiin 7-portaisella asteikolla. Pehmeiden muuttujien painoarvo on noin yksi kolmasosa. Lisäksi kerätään tietoa 82 taustamuuttujasta. Yhteensä kriteerien määrä on siten 340.

IMD:n helmi-maaliskuussa 2019 toteutettuun kyselyyn vastasi eri maissa yhteensä 6 093 henkilöä. Koska kukin henkilö vastaa kyselyyn oleskelumaataan koskien, vastauksia oli keskimäärin 97 per maa. Suomesta saatiin tasan sata vastausta. Suurkiitos kaikille vastaajille!

Suomi petrasi erityisesti taloudellisessa menestyksessä

Kokonaisindeksi jakautuu neljään kokonaisuuteen ja ne edelleen viiteen alakohtaan kukin. Neljä pääkokonaisuutta ovat taloudellinen kehitys, julkisen hallinnon tehokkuus, yritysten suorituskyky sekä infrastruktuuri. Nämä on esitetty seuraavan sivun kuviossa.

Kuviossa on näytetty Suomen sijoitus sekä viime vuoden osalta vaalealla värillä taustalla että uusi sijoitus tummalla värillä etualalla. Palkkien alapuolella on sijoituksen muutos viime vuodesta. Lyhyempi pylväs merkitsee parempaa sijoitusta 63 maan joukossa ja negatiivinen muutos merkitsee parannusta.

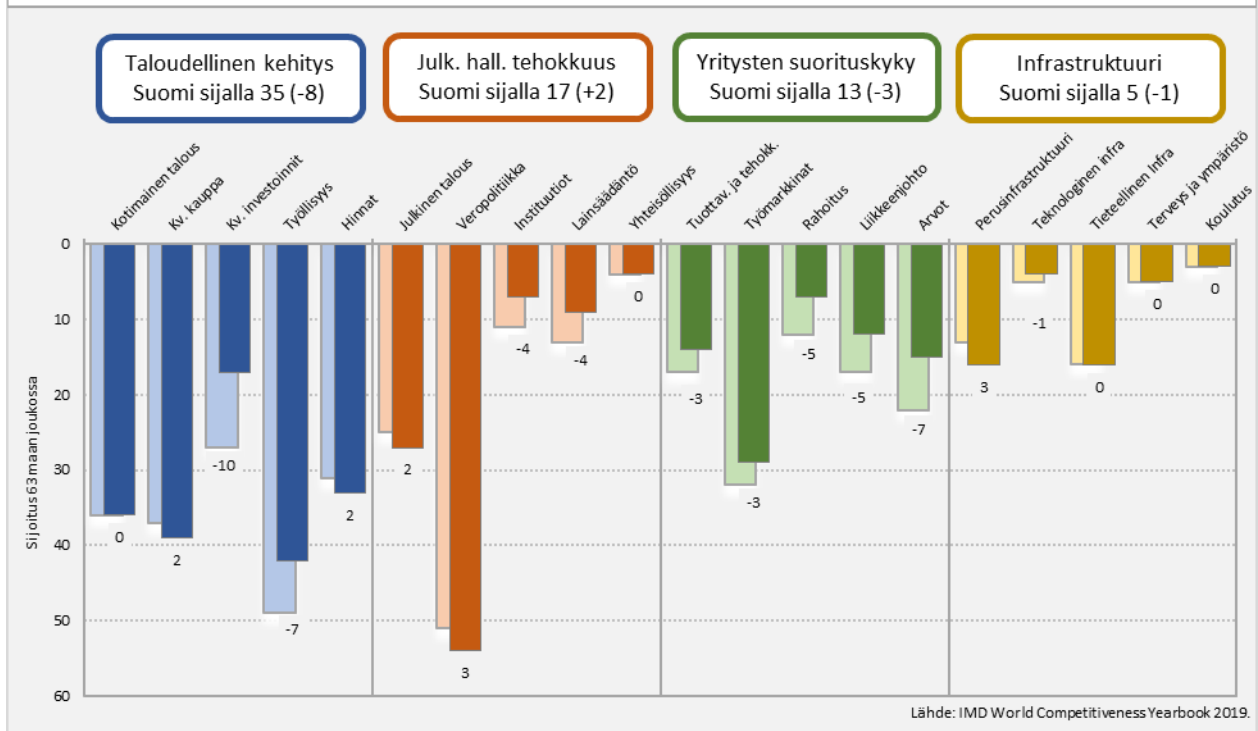
Suomi pärjää heikoiten taloudellisen kehityksen kokonaisuudessa. Toisaalta juuri tässä suhteessa Suomen sijoitus on parantunut eniten viime vuodesta kansainvälisten investointien ja työllisyyskehityksen ansiosta. Kansainvälisiä investointeja on mitattu maahan ulkomailta tulevien suorien sijoitusten virralla suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2017. Se voi vaihdella vuosittain suhteellisen paljon.

Sijoitus yritysten suorituskykyä mittaavissa aiheissa on parantunut kolme sijaa. Myönteistä kehitystä on tapahtunut kaikilla viidellä osa-alueella.

Neljästä kokonaisuudesta Suomi sijoittuu parhaiten infrastruktuurissa, nyt sijalle 5, missä on parannusta yksi sija. Erityisesti koulutus, teknologinen infrastruktuuri sekä terveys ja ympäristö ovat indikaattorin mukaan Suomessa vahvoja.

Julkisen hallinnon tehokkuudessa Suomi on sijalla 17, missä on heikennystä kaksi sijaa viime vuodesta. Julkinen talous ja veropolitiikka heikensivät nyt Suomen asemaa, vaikka instituutiot ja lainsäädäntö sitä paransivatkin.

Suomen sijoitukset IMD:n kilpailukykyvertailussa 2019 (tumma pylväs etualalla; lyhyempi palkki on parempi) ja sijoitus vuonna 2018 (vaalea pylväs taustalla) sekä palkin alapuolella muutos sijoituksessa näinä vuosina

Maaraportissaan IMD listaa maiden sijoitukset myös yksittäisten muuttujien osalta. Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty kaikista neljästä pääkohdasta Suomen viisi vahvinta ja viisi heikointa sijoitusta.

Taloudellisessa kehityksessä tärkeimmäksi nousee suorien sijoitusten virta vuonna 2017. Tämä muuttuja voi kuitenkin vaihdella vuodesta toiseen paljonkin yksittäisten yrityskauppojen tahdissa.

Heikkouksien puolelle IMD listaa muun muassa polttoaineiden hinnan. Se johtuu korkeasta verotuksesta, joka on kuitenkin tärkeä kulutusta ohjaava ja kasvihuonekaasupäästöjä vähentävä tekijä Euroopassa. Polttoaineiden veroton hinta on Suomessa kilpailukykyinen. Suorien sijoitusten kanta on Suomessa suhteellisen matala, mikä näkyy indeksissä heikkoutena.

Julkinen sektori näyttäytyy indeksissä tehokkaana ja kilpailulainsäädäntö vahvana. Heikkouksiksi lasketaan korkea verotus sekä työmarkkinoiden jäykkyyksiä lisäävä lainsäädäntö.

Yritysten suorituskyvyssä vahvuuksia ovat muun muassa tilintarkastus ja laskentatoimen palvelut sekä rahoituspalvelut. Heikkouksina nähdään tehtyjen työtuntien määrä ja palkkataso. Jälkimmäinen on kuitenkin suhteessa kansantalouden tuottavuuden tasoon.

Infrastruktuurissa Suomi on maailman kärkeä ilmanpuhtaudessa ja ympäristön suojelussa, peruskouluissa, immateriaalioikeuksissa sekä kommunikaatioteknolo-

giassa ja teknologisissa taidoissa. Heikkouksiksi nousevat väestörakenne ja -kasvu, investoinnit viestintäteknologiaan sekä korkean teknologian viennin vähäisyys.

IMD pyytää vastaajia valitsemaan maan viisi tärkeintä houkutus tekijää 15 annetusta vaihtoehdosta (ks. maaraportin *Key attractiveness indicators*). Suomen kolme tärkeintä houkutus tekijää ovat korkea koulutustaso, osaava työvoima sekä luotettava infrastruktuuri.

Mennyt kehitys ei ole tae tulevasta

IMD:n indeksi on ollut pitkään teknisesti lähes sama. Siihen pätee edelleen Etlän aiemminkin esittämä kritiikki:

- Menestys vertailuissa on jonkinlaisessa yhteydessä talouden vallitsevaan nykytilaan, mutta se ei ennakoit tulevaa kehitystä.
- Vertailun virhemarginaali on 5–10 sijaa molempiin suuntiin.
- Itse sijoitusta enemmän huomiota tulisi kiinnittää kansakunnan kilpailukykyyn vaikuttaviin tekijöihin ja niiden edistämiseen.
- Lisäksi osa muuttujista on sellaisia, että on epäselvää, onko kyseessä negatiivinen/positiivinen vai pikemminkin neutraali asia (esim. korkea verotus julkishallinnon tehokkuuden kannalta), ja osa sellaisia, että ne ovat toisistaan riippuvaisia (esim. korkea tuottavuus ja korkea palkkataso, joista edellinen luokitellaan positiiviseksi ja jälkimmäinen negatiiviseksi tekijäksi yritysten suorituskyvyille).

STRENGTHS**Economic Performance** Rank

1.3.06 Direct investment flows inward (% of GDP)	8
1.3.02 Direct investment flows abroad (% of GDP)	8
1.5.05 Food costs	11
1.5.01 Consumer price inflation	13
1.1.20 GDP per capita	14

Government Efficiency Rank

2.4.19 Redundancy costs	1
2.4.11 Parallel economy	1
2.3.11 Transparency	1
2.3.13 Bribery and corruption	1
2.4.02 Protectionism	2

Business Efficiency Rank

3.4.06 Auditing and accounting practices	1
3.3.14 Shareholders' rights	1
3.3.07 Regulatory compliance (banking laws)	4
3.3.06 Banking and financial services	4
3.4.04 Credibility of managers	5

Infrastructure Rank

4.4.17 Exposure to particle pollution	1
4.4.26 Pollution problems	1
4.5.14 Primary and secondary education	1
4.3.21 Intellectual property rights	1
4.2.04 Communications technology	1

WEAKNESSES**Economic Performance** Rank

1.5.06 Gasoline prices	54
1.2.25 Tourism receipts	51
1.4.07 Unemployment rate	47
1.3.07 Direct investment stocks inward (\$bn)	46
1.3.08 Direct investment stocks inward (% of GDP)	44

Government Efficiency Rank

2.2.07 Effective personal income tax rate	60
2.2.01 Collected total tax revenues	59
2.2.09 Consumption tax rate	56
2.4.14 Start-up days	49
2.2.12 Real personal taxes	46

Business Efficiency Rank

3.2.01 Compensation levels	51
3.2.06 Working hours	50
3.2.03 Remuneration in services professions	44
3.2.04 Remuneration of management	40
3.4.03 Opportunities and threats	39

Infrastructure Rank

4.1.10 Dependency ratio	58
4.2.01 Investment in Telecommunications	52
4.1.07 Population - growth	47
4.2.16 High-tech exports (%)	44
4.3.11 Science degrees	36

IMD:n vertailun kanssa kilpaileva, 16.10.2018 julkaistu *World Economic Forum*in vertailu sijoitti Suomen sijalle 11 laajemmassa 140 maan ryhmässä. WEF:n seuraava, niin ikään alkuvuonna 2019 kerättyyn aineistoon perustuva vertailu julkaistaan syksyllä. IMD:n ja WEF:n näkemys selittyy kahdella seikalla:

- Toisin kuin WEF, IMD sekoittaa kilpailukyvyn osatekijöitä sen tulemiin; jos Suomen edellytykset

ovat nykytilannetta paremmat, IMD:n näkemys on WEF:ää pessimistisempi.

- WEF mittaa varsin puhtaasti pidemmän aikavälin rakenteellista kilpailukykyä, kun taas IMD:n mittarissa on mukana myös lyhyen aikavälin kustannuskilpailukyvyistä kertovia muuttujia.

Kilpailukykyterveisin,

Ville Kaitila
tutkija, Etlä¹

Lisätietoja:

Ville Kaitila (tutkija, Etlä; puh. 050 410 1012, ville.kaitila@etla.fi)
Aki Kangasharju (toimitusjohtaja, Etlä; puh. 050 583 8573, aki.kangasharju@etla.fi)
Markku Lehmus (ennustepäällikkö, Etlä; puh. 044 549 8455, markku.lehmus@etla.fi)

¹ Etlä on IMD:n *Partner Institute*, kansallinen partneri. Avustamme heitä internet-kyselyn toteuttamisessa, mutta emme muutoin osallistu ao. raportin tai sen taustaselvitysten laadintaan, levittämiseen tai rahoittamiseen.